

ร่าง
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฟองคดียืดปาก
ในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ
พ.ศ.

๑. (ร่าง) พระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๔๒ มาตรา โดยแบ่งออกเป็น ๕ หมวด ดังนี้

หมวด ๑ การฟองคดียืดปาก

หมวด ๒ การคุ้มครองบุคคลมิให้ถูกฟองคดียืดปาก

ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีอาญาในการฟองคดียืดปาก

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครอง หรือทางแพ่งเกี่ยวกับการฟองคดียืดปาก

หมวด ๓ การคุ้มครองผู้ถูกฟองคดีและการพิจารณาของศาลในการฟองคดียืดปาก

หมวด ๔ มาตรการส่งเสริมการป้องกันการฟองคดียืดปาก

ส่วนที่ ๑ การให้ความช่วยเหลือโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ส่วนที่ ๒ การขอรับการช่วยเหลือจากการถูกฟองคดียืดปาก

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๒. เนื้อหาสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ วันมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๓ บทนิยาม

มาตรา ๔ ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ การดำเนินคดีหรือการฟองคดีที่มีลักษณะเป็นการฟองคดียืดปากตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ – มาตรา ๘ กำหนดหลักการคุ้มครองผู้ถูกฟองคดียืดปาก

มาตรา ๙ – มาตรา ๑๔ กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญากรณีที่มีการฟองคดียืดปาก

มาตรา ๑๕ – มาตรา ๑๙ กำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนในการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครองเกี่ยวกับการฟองคดียืดปาก

มาตรา ๒๐ กำหนดให้ความคุ้มครองในกรณีที่ผู้ถูกฟองคดีแพ่งที่มีลักษณะเป็นการฟองคดียืดปากตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ – มาตรา ๒๖ กำหนดอำนาจของศาลในการให้ความคุ้มครองและขั้นตอนการพิจารณาคดีในชั้นศาลเมื่อมีการฟองคดียืดปากตั้งแต่ในชั้นรับคำฟ้องจนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีดังกล่าว

มาตรา ๒๗ – มาตรา ๓๓ การให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงาน พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ความช่วยเหลือในการสนับสนุนให้ข้อมูลและมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งในประเด็นการฟ้องคดี ปิดปากต่อไป

มาตรา ๓๔ – มาตรา ๓๘ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากตามพระราชบัญญัตินี้สามารถขอรับการช่วยเหลือจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

มาตรา ๓๙ – มาตรา ๔๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ บทเฉพาะกาล

- ร่าง -

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการฟ้องคดีปิดปากในความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการฟ้องคดีปิดปากในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดขึ้นจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ อีกทั้ง ประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต โดยรัฐภาคีจะต้องดำเนินการให้มีกฎหมายภายในและมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นอกจากนี้ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดให้มีกฎหมายเพื่อป้องกันการฟ้องคดีปิดปาก (Anti-SLAPP Law) อันเป็นการคุ้มครองบุคคลที่แสดงความเห็นหรือเปิดโปงเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ประกอบกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกำหนดมาตรการหรือกลไกต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงมาตรการคุ้มครองพยาน เพื่อป้องกันการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมของสาธารณะชนที่ทำหน้าที่ปกป้องประโยชน์ของประชาชนอย่างสุจริต ซึ่งในปัจจุบันการแสดงความเห็น การให้ข้อมูลเบาะแส หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะอันอาจนำไปสู่การตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบนั้นยังขาดกลไกทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ถูกดำเนินคดีหรือถูกฟ้องคดีปิดปากโดยการนำกระบวนการยุติธรรมมาใช้เป็นเครื่องมือโดยมิชอบ ในลักษณะของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเอาเปรียบบุคคลดังกล่าวหรือโดยมุ่งหวังผลประโยชน์อย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ ฉะนั้น เพื่อป้องกันมิให้มีการดำเนินคดีหรือฟ้องคดีปิดปากในลักษณะดังกล่าว โดยสมควรเพิ่มมาตรการป้องกันการดำเนินคดีหรือฟ้องคดีปิดปากเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการมุ่งคุ้มครองปกป้องประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- ร่าง -

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกำกับการฟ้องคดีปิดปากในความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันกำกับการฟ้องคดีปิดปากในความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
อันจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะอื่น โดยการกำหนดมาตรการ
ป้องกันการดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีปิดปากอันเนื่องมาจากบุคคลใดได้แสดงความเห็น ให้ถ้อยคำ
แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์การทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกำกับการฟ้องคดี
ปิดปากในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยสี่วันนับแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การฟ้องคดีปิดปาก” หมายความว่า การนำกระบวนการยุติธรรมด้วยวิธีการเสนอข้อหาต่อศาล ไม่ว่าจะเป็นทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางปกครอง รวมถึงคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีเดิมที่ได้มีการเสนอข้อหาต่อศาลไว้ก่อนแล้ว ซึ่งกระทำในลักษณะของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเอาเปรียบบุคคลใดหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบมาใช้เป็นเครื่องมือโดยมีวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายเพื่อข่มขู่ ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น หรือเอาผิดกับบุคคลใดอันเนื่องมาจากบุคคลนั้นได้แสดงความคิดเห็น ให้ถ้อยคำ แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบ หรือเพื่อระงับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องประโยชน์สาธารณะโดยสุจริต และให้หมายความรวมถึงการเริ่มต้นคดีโดยการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย และการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีปกครองกับผู้ถูกฟ้องคดีด้วย

“ผู้ฟ้องคดี” หมายความว่า บุคคลผู้ดำเนินคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีในลักษณะของการฟ้องคดีปิดปาก แต่ไม่รวมถึงพนักงานอัยการที่เป็นโจทก์ฟ้องคดี

“ผู้ถูกฟ้องคดี” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากอันเนื่องจากการแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล หรือการจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหา เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลใดอันเป็นที่มาของการสอบสวน การตรวจสอบ หรือการไต่สวนในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤตินิชอบหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ไม่ว่าการแสดงความคิดเห็น หรือการให้ถ้อยคำหรือการแจ้งเบาะแส จะได้กระทำต่อประชาชนโดยทั่วไป หรือในที่สาธารณะ หรือต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายก็ตาม

“ศาล” หมายความว่า ศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้เสนอข้อหาต่อศาล ไม่ว่าจะเป็นคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ท.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และเจ้าหน้าที่ทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของศาล ที่มีอำนาจพิจารณาหรือทำความเห็นเกี่ยวกับการฟ้องคดีปิดปาก

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า การประพฤตินิชอบตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน ให้มีอำนาจในการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศขึ้นมาใช้บังคับได้

ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ การฟ้องคดีปิดปาก

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินคดีหรือการฟ้องคดี ในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นการฟ้องคดีปิดปาก

(๑) การดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีซึ่งมีสาเหตุอันเนื่องมาจากการณที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แสดงความคิดเห็น ให้ถ้อยคำ แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล จัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ หรือเพื่อระงับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องประโยชน์สาธารณะโดยสุจริต และ

(๒) การดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีอันมีลักษณะของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อก่อกวนก่อกบฏ หรือเอาเปรียบผู้ถูกดำเนินคดี หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ หรือเพื่อใช้ในการข่มขู่ ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น การต่อรองหรือยุติการดำเนินคดี

การแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้รวมถึงการแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาในฐานความผิดอื่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๖ ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใด เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือพนักงานสอบสวนในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ ซึ่งได้แสดงความคิดเห็น ให้ถ้อยคำ แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล จัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ ซึ่งอาจนำไปสู่การสอบสวน การตรวจสอบ หรือไต่สวนตามที่กฎหมายกำหนด หรือการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ถ้าได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับการคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางอาญา ทางแพ่ง ทางวินัยหรือทางปกครอง

มาตรา ๗ บุคคลใดซึ่งอ้างว่าได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการณที่มีการแสดงความคิดเห็น ให้ถ้อยคำ แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล จัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบและได้นำกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางปกครอง มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อฟ้องร้องดำเนินคดีในลักษณะของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อก่อกวนก่อกบฏ หรือเอาเปรียบ หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์

ที่พึงได้โดยชอบ หรือเพื่อระงับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องประโยชน์สาธารณะโดยสุจริต ตามมาตรา ๖ จะกระทำมิได้

การใช้สิทธิดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง แม้ว่าผู้เสียหายจะมีสิทธิดำเนินคดี ตามกฎหมาย หรือฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมายในการดำเนินคดี และศาลที่รับคดีไว้พิจารณามีอำนาจดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีในการได้รับความคุ้มครองสิทธิหรือประโยชน์อื่นใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีพึงได้รับ ตามกฎหมายอื่น

หมวด ๒

การคุ้มครองบุคคลมิให้ถูกฟ้องคดีปิดปาก

ส่วนที่ ๑

การดำเนินคดีอาญาในการฟ้องคดีปิดปาก

มาตรา ๙ ในกรณีที่ความปรากฏต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หรือผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินคดีหรือการฟ้องคดี อาจเข้าข่ายเป็นลักษณะของการฟ้องคดีปิดปาก ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีอำนาจตรวจสอบ สอบสวน หรือทำความเข้าใจในคดี โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิเสนอข้อเท็จจริงหรือคำชี้แจง หรือยื่นคำร้อง ต่อศาลในภายหลัง เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการเสนอความเห็นหรือ พิจารณาสั่งคดีเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความคุ้มครอง โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธินำเสนอข้อเท็จจริงและ หลักฐานในเบื้องต้นว่า การแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้อง หรือคำกล่าวหาอื่น เป็นการกระทำโดยสุจริตและเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีโดยการฟ้องคดีปิดปากตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่นำเสนอข้อเท็จจริง พร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการว่าการดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีกับ ผู้ถูกฟ้องคดีมีมูลความผิด และมีได้เป็นการฟ้องคดีปิดปาก โดยเป็นการใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรม โดยสุจริต

มาตรา ๑๐ การเสนอข้อเท็จจริงหรือคำชี้แจงต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงาน อัยการ หรือการยื่นคำร้องต่อศาลในภายหลังของผู้ถูกฟ้องคดี ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) หากคดีอยู่ระหว่างการสอบสวนในชั้นพนักงานสอบสวน ให้เสนอข้อเท็จจริง หรือคำชี้แจงต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำนวนที่ได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อดำเนินคดี กับผู้ถูกฟ้องคดี

(๒) หากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นพนักงานอัยการ ให้เสนอข้อเท็จจริงหรือ คำชี้แจงต่อพนักงานอัยการผู้มีอำนาจสั่งคดี

(๓) กรณีถูกฟ้องเป็นคดีอาญาให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้น

การยื่นคำร้องของผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้หมายความรวมถึงกรณีที่ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากการฟ้องคดีอันเนื่องมาจากการฟ้องคดีปิดปากด้วย เว้นแต่เป็นกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดี

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ การดำเนินคดีในชั้นพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนเห็นว่าเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งยุติการดำเนินคดี หรือมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอให้พนักงานอัยการพิจารณา

ให้พนักงานอัยการที่รับสำนวนคดีตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจสั่งยุติการดำเนินคดีหรือสั่งไม่ฟ้องคดีเพราะเหตุแห่งการดำเนินคดีเป็นการฟ้องคดีปิดปากและเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต นอกเหนือจากเหตุผลการสั่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ด้วย

มาตรา ๑๒ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการดำเนินการรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐานใดๆ จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและมีคำสั่งในเบื้องต้นก่อนว่า การดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก และให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่มีอำนาจรับคดีไว้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดและเมื่อมีคำสั่งเป็นประการใด ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทราบ พร้อมบันทึกเหตุผลประกอบการพิจารณาไว้ในรายงานหรือสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้เจ้าหน้าที่ของศาลมีอำนาจดำเนินการเพื่อจัดทำบันทึกความเห็นหรือรายงานข้อเท็จจริงเสนอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับคดีอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไป

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลเป็นคดีอาญาในฐานะผู้เสียหาย หรือในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดี ในชั้นตรวจคำฟ้องของศาลหรือก่อนศาลมีคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา เมื่อศาลเห็นเอง หรือผู้ถูกฟ้องคดีได้เสนอข้อเท็จจริงหรือยื่นคำร้องต่อศาลว่า การดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้ศาลมีอำนาจแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหรือเจ้าหน้าที่เสนอความเห็นหรือข้อเท็จจริงต่อศาลเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่า การฟ้องคดีดังกล่าวมีมูลความจริง โดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อพิจารณาสั่งคดีตามหมวด ๓ การคุ้มครองผู้ถูกฟ้องคดี และการพิจารณาคดีของศาลในการฟ้องคดีปิดปาก ต่อไป

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากถูกดำเนินคดีในคดีหมิ่นประมาทอันเกิดจากการแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหา สืบเนื่องจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบของเจ้าพนักงานของรัฐ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่มีหน้าที่และอำนาจในการสั่งปล่อยชั่วคราว พิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ถูกฟ้องคดีไปโดยไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการทางวินัย ทางปกครอง หรือทางแพ่ง
เกี่ยวกับการฟ้องคดีปิดปาก

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ความปรากฏต่อเจ้าหน้าที่หากมีการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครองเกี่ยวกับการฟ้องคดีปิดปาก หรือผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครองอาจเข้าข่ายเป็นลักษณะของการฟ้องคดีปิดปาก จากการการแสดงความคิดเห็น การให้ถ้อยคำ การแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล การจัดทำคำร้องหรือคำกล่าวหา เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีอำนาจตรวจสอบ สืบสวน หรือไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการเสนอผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจจัดทำคำสั่งทางปกครองพิจารณาว่าการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครองนั้น เป็นหรือไม่เป็นการฟ้องคดีปิดปาก โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีถูกดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครอง การเสนอข้อเท็จจริงหรือคำชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๕ หรือการยื่นคำร้องต่อศาลในภายหลังของผู้ถูกฟ้องคดี ให้เสนอข้อเท็จจริงหรือคำชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกฟ้องคดี หรือต่อศาลแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ในการคุ้มครองบุคคลผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากเพื่อมิให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครอง ในส่วนของการทำความเห็นของเจ้าหน้าที่ หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้มีอำนาจเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยหรือดำเนินการทางปกครอง เพื่อสั่งยุติการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครอง แล้วแต่กรณี โดยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาออกคำสั่งให้ยุติการดำเนินการทางวินัยหรือทางปกครองตามที่เสนอได้

มาตรา ๑๘ ในการพิจารณาทำความเห็นที่เป็นเหตุของการฟ้องคดีปิดปาก ในคดีปกครองในชั้นจัดทำความเห็นของเจ้าหน้าที่ว่าเป็นหรือไม่เป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งหรือความเห็นของเจ้าหน้าที่นั้นไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีการฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาตรวจคำฟ้องว่าการฟ้องคดีดังกล่าวเป็นหรือไม่เป็นการฟ้องคดีปิดปาก และมีอำนาจแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่เสนอความเห็นหรือข้อเท็จจริงต่อศาลเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่า การฟ้องคดีดังกล่าวมีมูลพอที่จะขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการบังคับในทางปกครอง โดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคดีของศาลต่อไป

ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้น เพื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายหรือให้ได้รับการเยียวยาในทางปกครองรวมทั้งการได้รับความคุ้มครองชั่วคราวหรือคืนสิทธิประโยชน์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีพึงได้รับตามกฎหมายได้ด้วย

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีในทางแพ่งต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เป็นคดีละเมิดหรือคดีอื่นที่เกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีอันเนื่องมาจากการฟ้องคดีปิดปาก เพื่อขอให้ชดเชยค่าเสียหาย ค่าสินไหมทดแทน หรือขอให้ยุติการกระทำบางอย่างของผู้ถูกฟ้องคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้น พิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่าคดีดังกล่าวเป็นหรือไม่เป็นการฟ้องคดีปิดปาก และหากศาลเห็นว่าเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ยกฟ้อง หรือมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแพ่งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลหรือฟ้องแย้งเข้าไปในคดีเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชดเชยค่าเสียหายในทางแพ่งให้กับผู้ถูกฟ้องคดี หรือกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวอย่างใด โดยให้ศาลมีอำนาจสั่งให้มีการชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๒๕ ได้ด้วย

ในกรณีที่มีได้มีการฟ้องคดีแพ่งตามวรรคหนึ่ง หากเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีถูกคำสั่งหรือถูกดำเนินการทางกฎหมายโดยมิชอบจากเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งอาจกระทบสิทธิของผู้ถูกฟ้องคดีและทำให้ได้รับความเสียหาย หรือมีกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว หรือกำหนดมาตรการอย่างใดเพื่อให้ความคุ้มครองกับผู้ถูกฟ้องคดีได้ด้วย

หมวด ๓

การคุ้มครองผู้ถูกฟ้องคดีและการพิจารณาคดีของศาลในการฟ้องคดีปิดปาก

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลโดยศาลเห็นเอง หรือผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๐ (๓) มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ว่าการฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้ศาลมีอำนาจเรียกคู่ความหรือเรียกให้หน่วยงานหรือบุคคลใดมาให้อัยการ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความเห็น หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาคดี รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือหน่วยงานหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ เพื่อที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้รับหรือไม่รับคดีนั้นไว้พิจารณาตามกฎหมาย

ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะสั่งให้มีการไต่สวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า คดีที่มีการฟ้องร้องกันนั้นมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปากก็ได้ เพื่อประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งของศาลต่อไป

ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อให้ความคุ้มครองผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามที่ศาลเห็นสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดของศาลที่กำหนดไว้ หรือให้มีดุลพินิจตามสมควรเพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่ความในคดีให้ได้รับประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ กรณีที่ศาลมีคำสั่งให้รับคดีไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๑ ในการพิจารณาคดีของศาล ให้ศาลมีอำนาจจำหน่ายคดีออกจากสารบบความไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าการตรวจสอบหรือการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือการดำเนินคดีของหน่วยงานตามกฎหมายอื่นจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ศาลอาจหยิบยกคดีดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาอีกก็ได้ตามที่ศาลเห็นเองหรือคู่ความในคดีเป็นฝ่ายร้องขอ

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่ควรจำหน่ายคดีและสมควรดำเนินคดีต่อไป ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในการพิจารณาคดีตามมาตรา ๒๑ ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของศาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะหรือที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นกำหนดไว้

มาตรา ๒๓ ในการพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวของศาล ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้รับฟ้องไว้พิจารณาพิพากษา ศาลอาจใช้ดุลพินิจในการสั่งปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกฟ้องคดีโดยไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรให้ความคุ้มครองบุคคลที่ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๖ และเห็นควรยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดในคดีเพื่อจัดให้มีมาตรการคุ้มครองบุคคลตามที่ร้องขอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับหรือมาตรการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอได้ตามที่ศาลเห็นสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ให้อำนาจศาลเกี่ยวกับเรื่องนั้น

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีการพิจารณาคดีและศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุว่าการฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก และผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยความเสียหายตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๙ วรรคสอง และมาตรา ๒๐ วรรคสอง ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมูลค่าความเสียหายจากการถูกฟ้องคดีปิดปาก รวมถึงค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ค่าทนายความ ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้กับผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงในการฟ้องคดีปิดปากด้วย

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาคดีของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลได้ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเรื่องนั้น

หมวด ๔

มาตรการส่งเสริมการป้องกันการฟ้องคดีปิดปาก

ส่วนที่ ๑

การให้ความช่วยเหลือโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๒๗ การฟ้องคดีปิดปากที่อยู่ในชั้นพิจารณาของเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๑ การฟ้องคดีปิดปาก ก่อนเจ้าหน้าที่จะมีหนังสือแจ้งไปยังคู่กรณีว่าการดำเนินคดีของผู้ฟ้องคดีมีได้ลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก ให้เจ้าหน้าที่นั้นหารือกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนว่า เป็นหรือไม่เป็นการฟ้องคดีปิดปาก ในกรณีที่มีความเห็นต่างกันให้เจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสำคัญ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีความเห็นหรือขอแนะนำตามสมควร หรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่รับไปดำเนินการหรือให้ความช่วยเหลือกับผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้

มาตรา ๒๘ การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีจากกรณีที่มีการฟ้องคดีปิดปาก ภายหลังที่ศาลได้มีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจให้ความช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามสมควร ตามมาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๓๓ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีความจำเป็นที่ต้องให้ความช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีนอกเหนือจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกฟ้องคดีได้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายบัญญัติไว้ และให้มีอำนาจแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากด้วยก็ได้

มาตรา ๒๙ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ได้รับเรื่องจากเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ โดยเห็นว่าเป็นการดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีปิดปาก ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคดีเพื่อแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกฟ้องคดีรับไปดำเนินการแทนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจส่งเรื่องหรือมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เป็นผู้พิจารณาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคดีเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนได้รับเรื่องหรือได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประกอบการพิจารณา ก่อนทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือ คณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องหรือมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีอำนาจ ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ในกรณีที่บุคคลหรือหน่วยงานที่ครอบครอง เอกสาร หรือถูกเรียกให้มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งมอบเอกสารหลักฐาน หรือไม่มาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใด ตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งมอบเอกสารหลักฐาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการตามคำสั่ง ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และขอให้ศาลมีคำสั่งลงโทษบุคคลที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๑ ในการดำเนินคดีหรือการฟ้องคดีปิดปาก ให้เจ้าหน้าที่นำความเห็นของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน ตามมาตรา ๒๙ แล้วแต่กรณี มาประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจของตน ไม่ว่าจะเป็น เป็นคุณหรือเป็นโทษกับคู่กรณี และให้ถือว่าความเห็นดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน ของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเป็นส่วนหนึ่ง ของสำนวนการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกฟ้องคดีด้วย

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจออกมาตรการที่จำเป็น ในเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลที่ถูกฟ้องคดีปิดปาก เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความคุ้มครองหรือยุติการดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวไว้จนกว่าการตรวจสอบหรือไต่สวนตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการดำเนินคดี ตามกฎหมายอื่นจะเสร็จสิ้น

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกข้อกำหนดหรือมาตรการอย่างใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจรายงานหรือมีความเห็น

ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ความคุ้มครองบุคคลหรือมีมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจให้ความคุ้มครองบุคคล ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลที่อาจถูกดำเนินคดีหรือถูกฟ้องคดีปิดปาก โดยให้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นกรณีเร่งด่วนก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญามาใช้บังคับ และอาจมอบหมายให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพหรือหน่วยงานอื่นรับไปดำเนินการก็ได้

ส่วนที่ ๒

การขอรับความช่วยเหลือจากการถูกฟ้องคดีปิดปาก

มาตรา ๓๔ บุคคลที่ถูกฟ้องคดีปิดปากตามมาตรา ๖ อาจยื่นคำขอรับการช่วยเหลือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ โดยในการขอรับความช่วยเหลือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง จะกระทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือ หรือด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และจะกระทำด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อให้การยื่นคำขอลี้ภัยถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ในกรณีที่กระทำด้วยวาจา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วน

มาตรา ๓๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำขอรับการช่วยเหลือตามมาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว

การพิจารณาให้การช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การจัดหาทนายความ ค่าใช้จ่ายในการจัดหาหลักประกันหรือหลักประกัน การคุ้มครองช่วยเหลือพยานหรือการดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกฟ้องคดีปิดปาก ให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าสมควรให้ความช่วยเหลือกับผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากหรือกำหนดมาตรการคุ้มครองบุคคลที่ถูกฟ้องคดีปิดปาก ให้ดำเนินการตามส่วนที่ ๑ การให้ความช่วยเหลือโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมาตรา ๓๕ ต่อไป

มาตรา ๓๗ ในระหว่างการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลผู้ถูกฟ้องคดีปิดปาก หากบุคคลดังกล่าวฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีปิดปากไม่สมควรได้รับความคุ้มครองช่วยเหลืออีกต่อไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณายุติหรือระงับการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ หรือยกเลิกมาตรการในการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือบุคคลดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในทางคดีกับบุคคลผู้ถูกฟ้องคดีปิดปาก ให้ได้รับการสนับสนุนโดยเบิกจ่ายจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีปิดปากตามพระราชบัญญัตินี้ โดยที่ผู้ฟ้องคดีมีสถานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าการกระทำความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุแห่งการถอดถอนออกจากตำแหน่ง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐนั้น

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุว่าการฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการฟ้องคดีปิดปาก และผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าการกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐนั้นเป็นความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุแห่งการถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๐ ผู้ใดกระทำการโดยไม่สุจริตได้ยื่นฟ้องคดีปิดปากในลักษณะเพื่อกลั่นแกล้งบุคคลให้ต้องรับโทษทางอาญา หรือได้นำความอันเป็นเท็จยื่นฟ้องต่อศาลเป็นคดีอาญา หรือเข้าลักษณะเป็นการฟ้องคดีเพื่อต่อรองหรือข่มขู่โดยมุ่งหวังให้การสอบสวน การตรวจสอบ หรือการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือตามกฎหมายอื่นต้องยุติลง ให้ถือว่าการกระทำความผิดทางวินัยฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้กระทำการตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ และบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๓๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งมอบเอกสารหลักฐาน หรือมาให้อัยการ หรือดำเนินการอื่นใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๒ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บรรดาคดีที่เกี่ยวกับการฟ้องคดีปิดปากที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินคดีหรือคดียังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ท่านเห็นว่า (ร่าง) พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการฟ้องคดีปิดปากในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และ
ประพฤติมิชอบ พ.ศ. มีบทบัญญัติใด ที่ไม่ชัดเจนหรือมีปัญหาในการบังคับใช้ หรือมีหลักการไม่เหมาะสม
ซึ่งสมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข หรือมีหลักเกณฑ์ใดในเรื่องนี้ที่ยังไม่มีการบรรจุไว้ในปัจจุบันและสมควร
บัญญัติเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....